

Die Urkunden Karls des Großen, 224

In nomine sanctae et individuae trinitatis. Karolus divina favente clementia rex. Quoniam principem ac defensorem ecclesiarum nos fecit dominus, ne gratiae eius videamur esse ingrati, servitium eius augmentare, bene et oportune instituta confirmare, emendanda reformare et sedata ubique discordia pacem concordiam et tranquillitatem nos oportet restaurare. Idcirco notum sit omnibus fidelibus nostris praesentibus scilicet et futuris, qualiter Etto venerabilis Sanctae Argentinensis ecclesiae episcopus secum adducens magistrum suum bonae conversationis virum, Lullum videlicet Moguntinum metropolitanum et Iohannem reverendum Constantinensem episcopum eorum multis principibus celsitudinem nostram adiit flebiliter conquerens suorum plerosque antecessorum, episcoporum scilicet, cum suis quibusdam canonicis, praepositis videlicet decanis aedituis camerariis cantoribus et scholasticis, ecclesiastica potestate [in] tantum abuti, ut, cum deberent simoniaca haeresis veri extirpatores esse, impudenter effecti sunt iniuriosi defensores. Nam in datione praebendarum sub oblationis nomine quasi pro communi utilitate infinitam pecuniam exigebant, quam non, prout opus erat, fratribus, sed secundum paucorum praedictorum voluntatem sibi tantum providentes inter se latenter dividebant. Sed quoniam omne genus simoniae ab Adriano papa suisque praedecessoribus dampnatum ac omnimodis amputatum cognovimus, placuit nostrae et astantium providentiae praefati Ethonis episcopi querelam sic modeste et utiliter temperare, ne utilitates ecclesiae prorsus videamur destruere vel decretis patrum temere contraire. Rogatu igitur fratrum eiusdem episcopi et consilio principum pacem et concordiam diligentium ac provido consensu episcoporum, Lulli videlicet Moguntini, Ethonis et Iohannis, statuimus et regali nostra auctoritate confirmavimus, quatenus ingredientes, si digni iudicentur scientia moribus et genere, ne appareant vacui in conspectu domini, de allode, quantum deo inspirante voluerint, matri ecclesiae devote tribuant vel, si hoc defuerit, septem libras illius monetae in caritatem et commune fratrum commodum voluntarie offerant, ut inde nostri memoriam agentes alacrius consolentur, episcopus vero et praepositus, ne huius caritatis immunes habeantur, cum sint domini et magistri, tribus unceis auri donentur. Praecipimus quoque, ne defuncto priore aliunde veniens, sed de ipsius ecclesiae gremio, si reperitur idoneus, episcopus eligatur; sed si nullus ibi dignus, quod minime credimus, inveniatur, tunc primum alter aliunde assumatur, ita tamen, ne Romana maiestas vel regalis honor offendatur; quem talem esse censemus, qui habeat vitae meritum, sapientiae doctrinam, castitatem, sobrietatem, non sit turbulentus, non iracundus et quanto magis extraneus, tanto melius moratus, providus et consideratus nec patrum traditiones destruendo alicui fiat offensus vel molestus. Volumus praeterea res praesentis episcopi suorumque successorum in alio brevi determinatas a cunctis possessionibus fratrum sequestrari et non in mansionibus vel pernoctationibus uspiam ab eis inquietari, sed sine omni futura contradictione in praepositi et fratrum dispositione res claustrales inconvulsas manere. Si quis autem episcopus dux iudex, potens vel impotens, spiritalis vel secularis hoc nostrae dispositionis et confirmationis decretum mutare et violare praesumserit et memorati episcopi possessiones minuere aut ullas violentias vel perturbationes pro his statutis nostris inchoare tentaverit, centum libras auri optimi persolvat, medietatem fisco nostro, triginta archimandritae Moguntino, viginti Argentoratensi ecclesiae. Et ut haec nostrae firmitatis auctoritas melius observetur, manu propria subter firmavimus et bulla nostra signari iussimus.

Amalbertus cancellarius advicem Luitperti archicancellarii recognovit et subscripsit.

Anno dominicae incarnationis DCCLXXIII, indictione XI, anno gloriosissimi Caroli quinto; actum Romae in sancto die paschae ipso papa Adriano sedente in sede sua; in dei nomine feliciter amen; data Romae XIII kal. maii.

Signum domni Caroli magni et serenissimi regis Francorum.